

KUOPION HIIPPAKUNTA

Uusi kirkkolainsäädäntö 1.7.2023 -

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Uudet säädökset

- Kirkkolainsäädännön kokonaisuudistus sisältää
 - Kirkkolaki (652/2023)
 - Kirkkojärjestys (657/2023)
 - Laki evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijasta (653/2023)
 - Laki evankelis-luterilaisen kirkon työmarkkinalaitoksesta (654/2023)
 - Laki evankelis-luterilaisen kirkon eläkerahastosta (656/2023)
 - Laki tuomioistuimen velvollisuudesta ilmoittaa eräistä ratkaisuistaan annetun lain 2 §:n muuttamisesta (655/2023)

KUOPION
HIIPPAKUNTA

- Kirkkolaissa säädetään kirkon järjestysmuodosta ja hallinnosta (PL 76 §)
 - Muut säännökset kirkkojärjestykseen ja erillislakeihin
 - Erillistä vaalijärjestystä ei jatkossa ole, säännökset kirkkojärjestykseen
- Voimaantulo 1.7.2023
 - Nykyinen kirkkolaki, kirkkojärjestys ja kirkon vaalijärjestys kumoutuvat
- Siirtymäaika: Hallintosääntö voimaan viimeistään 1.1.2024

Uudistuksen tavoitteet

- Tavoitteena on ollut siirtää mahdollisimman paljon kirkon sisäistä toimintaa ja hallintoa koskevaa norminantovaltaa kirkon omille toimielimille.
 - Kirkon sisäisistä asioista säädetään nyt pääasiassa kirkkojärjestyksessä.
- Tarkoituksena ei ole ollut säätää muutoksia kirkon asemaan suhteessa valtioon, vaan kirkolla on edelleen julkisoikeudellinen asema ja mm. verotusoikeus.
- Tavoitteena yksinkertaistaa ja johdonmukaistaa hallintoa koskevaa sääntelyä – muutokset pääosin teknisluontoisia.

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Keskeiset sisällölliset muutokset

- Seurakuntajaon muuttamisen ja yhtymän perustamisen prosessit selkeämmiksi
- Seurakunnan osa-alue ja sen hallinto joustavammaksi
- Seurakunnan jäsenen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet sekä aloiteoikeus
- Hallintosääntö
- Alistusmenettelyn poistuminen
- Kiinteistön luovuttaminen ja lupamenettely
- Hautaustoimi - hautausmaan hoitosuunnitelma

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Keskeiset sisällölliset muutokset

- Sähköinen päätöksentekomenettely
- Pöytäkirjan ja päätöksen nähtävänäpito verkossa
- Henkilötietojen suojaa koskeva sääntely tarkentuu
- Kirkonkirjojen/jäsenrekisterin rekisterinpitäjiksi yhteiset keskusrekisterit ja kirkkohallitus
- Uusia sovellettavia lakeja:
 - arkistolaki ja
 - laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Seurakuntajaon muuttaminen, määritelmä

Kirkkolakiin on lisätty määritelmä siitä, mitä seurakuntajaon muuttamisella tarkoitetaan (KL 2:11.1)

Seurakuntajaon muuttamisella tarkoitetaan, että:

- 1) seurakunta lakkaa sen liittyessä toiseen seurakuntaan;
- 2) seurakunnat lakkaavat niiden yhdistyessä uudeksi seurakunnaksi
- 3) seurakunnan alue jaetaan kahden tai useamman seurakunnan kesken siten, että jaettava seurakunta lakkaa;
- 4) osa seurakunnan alueesta siirretään toiseen seurakuntaan
- 5) perustetaan uusi seurakunta; tai
- 6) seurakunta lakkautetaan.

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Seurakuntajaon muuttaminen, edellytykset

- Kirkkolakiin lisätty säännös seurakuntajaon muuttamisen edellytyksistä, jotka otettava huomioon seurakuntajakoa koskevassa valmistelussa ja päätöksenteossa (KL 2:13). Säännös vastaa voimassa olevaa hallintokäytäntöä.
 - Seurakuntajakoa voidaan muuttaa, jos muutos on kirkon tehtävän toteuttamisen kannalta tarkoituksenmukainen ja muutos parantaa seurakuntien tai seurakuntayhtymän toimintakykyä, toiminnan taloudellisuutta tai seurakuntalaisten kielellisten oikeuksien toteuttamista.
- Seurakuntajaon muuttamisesta päättää edelleen kirkkohallitus (KL 2:11.2).

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Seurakuntajaon muuttaminen, seurakunnan jäsenten vaikutusmahdollisuudet

- Seurakunnan jäsenten vaikutusmahdollisuuksia seurakuntajaon muutoksessa on parannettu.
 - Kirkkoneuvoston ja seurakuntaneuvoston tiedottamisvelvollisuutta on laajennettu siten, että seurakuntalaisille on viipymättä ilmoitettava seurakuntajaon muuttamista koskevasta aloitteesta (KL 2:14).
 - Kuulutus julkaistaan yleisessä tietoverkossa (nähtävillä 14 vrk) ja paikkakunnalla yleisesti leviävässä sanomalehdessä tai vastaavassa sähköisessä julkaisussa (KL 10:28 ja KJ 10:2).
 - Seurakuntalaiselle varattava mahdollisuus jättää aloitteesta kannanoton tuomiokapitulille 14 päivän kuluessa aloitetta koskevan kuulutuksen julkaisemisesta.

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Seurakunnan nimi ja sopimus osa-aluehallinnosta

- Seurakunnan nimen muuttamiseen sovelletaan seurakuntajaon muuttamisen menettelyä (KL 2:12)
- Uudesta seurakunnan nimestä hankittava tarvittaessa Kotimaisten kielten keskuksen lausunto (KJ 2:2.3)
- Sopimus seurakunnan osa-alueen hallinnon järjestämisestä voidaan tehdä sitovasti jo ennen seurakuntien yhdistymistä tai muuta muutosta (KJ 2:3).

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Seurakuntajaon muuttaminen ja jakoperusteista poikkeaminen

- Seurakuntajakoa koskeviin omaisuuden sekä velkojen ja muiden sitoumusten jakoperusteisiin on lisätty säännös tilanteesta, jossa aiempi seurakuntajaon muuttaminen joudutaan purkamaan. (KJ 2:6)
 - Jakoperusteista voidaan poiketa, jos niiden säännönmukainen soveltaminen johtaisi kohtuuttomaan lopputulokseen.
 - Kirkkohallitus ottaa soveltamisessa huomioon aiemmasta seurakuntajakoa koskevasta päätöksestä kuluneen ajan sekä asianomaisten seurakuntien taloutta koskevat seikat.

Seurakuntajaon muuttaminen, järjestelytoimikunta

- Tuomiokapituli määrää järjestelytoimikunnan kun kirkkohallitus on perustanut uuden seurakunnan tai kun seurakuntia yhdistetään. (KL 2:16)
- Järjestelytoimikunnan puheenjohtajaksi määrätään uuden tai laajenevan seurakunnan kirkkoherra. (KJ 2:7)
 - Tämä tukee kirkkoherran asemaa muutostilanteessa ja selkeyttää toimikunnan asettamista.
- Jäseniä 9-15 riippuen seurakuntien läsnäolevien jäsenten määrästä.
 - Vähimmäismäärässä on otettu huomioon se, että kaikki yhdistyvät seurakunnat saisivat toimikuntaan edustuksensa.

KUOPION
HIIPPAKUNTA

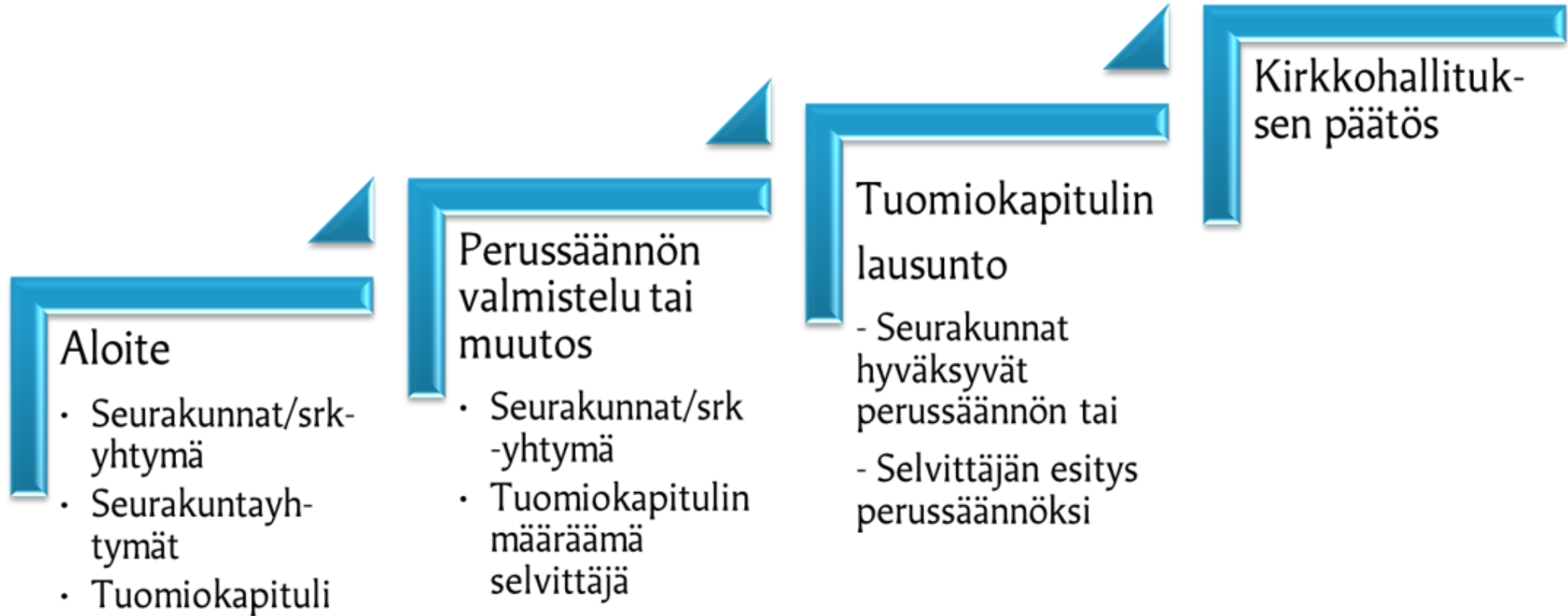
Seurakuntayhtymän perustaminen ja perussäännön muuttaminen

- Kirkkohallitus päättää
 - srk-yhtymän perustamisesta
 - alueen muutoksesta hyväksymällä perussäännön.
- Jos seurakuntayhtymän perustaminen tai sen alueen muuttaminen ei liity kuntajaon muutokseen, päätöksessä on otettava huomioon seurakuntajaon muuttamisen edellytykset.
- Seurakuntayhtymän perustamismenettely rinnastuu seurakuntajaon muutoksen menettelyyn.
- Muusta perussäännön muuttamisesta päätetään itsenäisesti srk-yhtymässä
 - Määräenemmistöllä on päätettävä muutos, joka koskee
 - verotulojen jakoperusteiden muuttamista,
 - omaisuuden siirtämistä srk:ien ja srk-yhtymän välillä taikka
 - viran perustamista tai lakkauttamista koskevan päätösvallan siirtoa. (KL 3:13)

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Seurakuntayhtymän perustaminen tai sen alueen muutos

Seurakunnan osa-alue ja sen hallinto

- Seurakunta voi järjestää osa-alueensa hallinnon nykyistä vapaammin. Enää ei säädetä kappeliseurakunnasta tai seurakuntapiiristä.
- Kirkkovaltuusto tai seurakuntaneuvosto voi järjestää seurakunnan osa-aluetta koskevaa hallintoa turvatakseen seurakunnan tehtävän toteutumisen ja osa-alueella asuvien jäsenten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet. (KL 3:8.1)
 - Toimielimen nimestä riippumatta hallinto järjestetään johtokuntaa koskevien säännösten mukaisesti.
 - Osa-alueen hallinnon toimivalta määritellään hallintosäännössä.
 - Rooli, tehtävät ja toimivalta
 - Kokoonpano

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Seurakunnan osa-alue ja sen hallinto

- Kirkkovaltuusto tai seurakuntaneuvosto voi päättää,
 - että seurakunnan osa-alueen asioita hoitamaan asetetun toimielimen jäsenet tai osa jäsenistä valitaan alueella asuvien seurakunnan jäsenten esityksestä ja
 - että toimielimen jäsenten asuinpaikan tulee olla asianomaisella alueella. (KL 3:8.2)
- Osa-alueen johtokunnan puheenjohtajalle ja alueen toimintaa johtavalle papille voidaan antaa läsnäolo- ja puheoikeus kirkkovaltuuston tai seurakuntaneuvoston kokouksessa (KJ 3:31)

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Seurakunnan jäsenten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet

- Seurakunnan jäsenellä on oikeus osallistua seurakunnan toimintaan ja vaikuttaa seurakunnan päätöksentekoon.
 - Kirkkovaltuuston tai seurakuntaneuvoston on pidettävä huolta monipuolisista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista.(KL 3:3)
- Seurakunnalla/srk-yhtymällä on edelleen tiedotusvelvollisuus vireillä olevista yleistä mielenkiintoa herättävistä asioista. Tiedotettava millä tavoin päätösten valmisteluun voi osallistua ja vaikuttaa.
- Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia voidaan edistää järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia ja selvittämällä seurakunnan jäsenten mielipiteitä ennen päätöksentekoa.
- Säännös seurakuntalaisen aloiteoikeudesta ennallaan. Koskee myös luottamushenkilön aloiteoikeutta, josta ei enää ole erillisiä säännöksiä. Aloitteen tehneelle on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin aloitteen johdosta on ryhdytty.

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Nuorten vaikuttajaryhmät

- Nuorten vaikuttajaryhmistä tulee pakollisia seurakunnissa (KJ 10:5).
- Seurakunnan on asetettava vaikuttajaryhmä ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä.
 - Kirkkovaltuusto (voi delegoida kirkkoneuvostolle), seurakuntaneuvosto
- Voi olla usean seurakunnan yhteinen, esim. srk-yhtymän, naapuriseurakuntien tai rovastikunnan yhteinen
- Valittavien tulee olla konfirmoituja alle 29-vuotiaita seurakunnan jäseniä.
- Valintatapa ja nuorten lukumäärä päätetään paikallisesti.
- Tehtävä: vaikuttaa asioiden valmisteluun ja päätöksentekoon sekä osallistua seurakunnan toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen.

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Hallinto- ja johtosääntö (KL 3:7)

Kirkkovaltuusto määrää päätösvallan siirrosta hallinto- tai johtosäännössä.

Kirkkovaltuusto hyväksyy seurakunnan hallintosäännön. Hallintosääntö sisältää tarpeelliset määräykset:

- 1) seurakunnan hallinnon järjestämisestä ja toimielimistä;
- 2) päätösvallan siirtämisestä toimielimelle ja johtaville viranhaltijoille;
- 3) toimielinten päätöksentekotavoista ja hallintomenettelyistä;
- 4) toimielinten kokousmenettelyistä.

Hallintosääntö

- Hallintosäännöillä korvataan seurakuntien ja seurakuntayhtymien työjärjestykset, ohjesäännöt ja toimielinten (esim. johtokuntien) johtosäännöt.
 - Laadittava 1.1.2024 mennessä. Ei alisteta.
 - Lisäksi voi olla johtosääntöjä muita kuin toimielimiä varten esim. viranhaltijoiden ja työalojen johtosäännöt
 - Kirkkojärjestyksessä edelleen diakoniatyön ja lähetystyön johtosäännöt KJ 3:24 ja 3:25)
- Määräykset eivät saa olla ristiriidassa uuden kirkkolain tai kirkkojärjestyksen kanssa.
- Saavutettavuus huomioitava, jos tulee verkkosivuille.
- Kirkkohallituksessa laaditaan malli hallintosäännölle.

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Hallintosääntö

- Seurakuntayhtymän hallintosäännössä määrätään asioista, jotka koskevat
 - Yhteistä kirkkovaltuustoa
 - Yhteistä kirkkoneuvostoa
 - Seurakuntayhtymän johtokuntia
- Yhtymäseurakunnan hallintosäännössä ovat määräykset, jotka koskevat:
 - Seurakuntaneuvostoa
 - Seurakunnan johtokuntia
- Itsenäisen seurakunnan hallintosäännössä ovat määräykset, jotka koskevat:
 - Kirkkovaltuustoa
 - Kirkkoneuvostoa
 - Seurakunnan johtokuntia

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Hallintosääntö

- Sisältää vain tarpeelliset määräykset
 - Toimielinten kokoonpano ja toimivalta
 - Kokousmenettely
 - Päätöksenteko, esim. sähköiset kokoukset ja sähköinen päätöksentekomenettely
 - Asioiden esittely ja käsittely
 - Äänestämisen ja vaali
 - Aloitteiden käsittely
 - Kokouksen johtaminen

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Hallintosääntö

- Sisältää vain tarpeelliset määräykset
 - Varajäsenten kutsuminen
 - Puheenvuorojen pituus yksittäisessä asiassa
 - Asian siirtäminen
 - Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen
 - Mahdollinen osa-aluehallinto: nimi, rajat, johtokunnan kokoonpano ja tehtävät
 - Kirkkoneuvoston/srk-neuvoston alaiset johtokunnat ja niiden tehtävät
 - Viranhaltijoiden toimivalta
 - Sidonnaisuusilmoitukset, jos otetaan käyttöön
 - Muut tarpeelliset määräykset, esim. iltakoulu ja kyselytunti

Muita päivitettäviä dokumentteja

- Seurakuntayhtymän perussääntö
- Taloussääntö
- Hautaustoimen ohjesääntö: KV / YKV vasta 1.7.2023 jälkeen
- Hautainhoitorahaston säännöt
- Viranhaltijoiden johtosäännöt
- Arkistosääntö ja arkistonmuodostussuunnitelma
- Muut säännöt, esim. palkkiosääntö
- Diakoniatyön ja lähetystyön johtosäännöt (KJ 3:24 ja 3:25)
- Muutoksenhakuohjeet

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Alistusmenettely poistuu

- Kiinteistöjen luovuttaminen ja vuokraaminen
- Kirkolliset rakennukset ja suojele → lupamenettely
- Hautustoimen ohjesääntö sekä hautausmaakaava ja käyttösuunnitelma
- Perustettavan seurakuntayhtymän perussäännön hyväksyminen → Kirkkohallitus päättää
- Seurakuntayhtymän alueen muutoksesta (perussäännön muuttaminen) → Kirkkohallitus päättää
- Pääjumalanpalveluksen alkamisaika, kun ei aloiteta klo 10
- Vaakunat, sinetit ja leimat
- Hallintosääntö korvaa toimielinten työjärjestykset, ohjesäännöt ja johtosäännöistä

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Kiinteistöjen luovuttaminen ja vuokraaminen, tarjouskilpailu tai puolueeton arvio

- Seurakunta voi myydä, vaihtaa tai muuten luovuttaa tai antaa vuokralle vähintään kymmeneksi vuodeksi kiinteää omaisuuttaan tarjouskilpailulla. Tarjouskilpailun on oltava avoin ja siitä on tiedotettava riittävästi. (KL 3:27)
- Jos seurakunta luovuttaa ja antaa vuokralle vähintään kymmeneksi vuodeksi kiinteää omaisuutta ilman tarjouskilpailua, puolueettoman asiantuntijan on arvioitava kiinteistön markkina-arvo tai markkinaperusteinen vuokrataso.
- Sääntelyssä on huomioitu EU:n kilpailusäännösten valtiontukea koskevat linjaukset, jotka koskevat maa-alueiden ja rakennusten luovutusta ja pitkäaikaista vuokraamista.
- Kaikilla samassa asemassa olevilla kansalaisilla ja yrityksillä on yhtäläinen mahdollisuus tarjouksen antamiseen.

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Kirkolliset rakennukset ja suojele, lupamenettely

- Alistusmenettely korvataan lupamenettelyllä
- Kirkkohallituksen lupa ennen
 - uuden kirkon tai siunauskappelin rakentamista tai hankkimista taikka
 - muun rakennuksen muuttamista kirkoksi tai siunauskappeliksi
- Lupa tarvitaan myös suojellun kirkollisen rakennuksen
 - olennaiseen muuttamiseen tai purkamiseen taikka
 - sen käyttötarkoituksen muuttamiseen sekä
 - kirkon käytöstä luopumiseen.

KUOPION
HIIPPAKUNTA

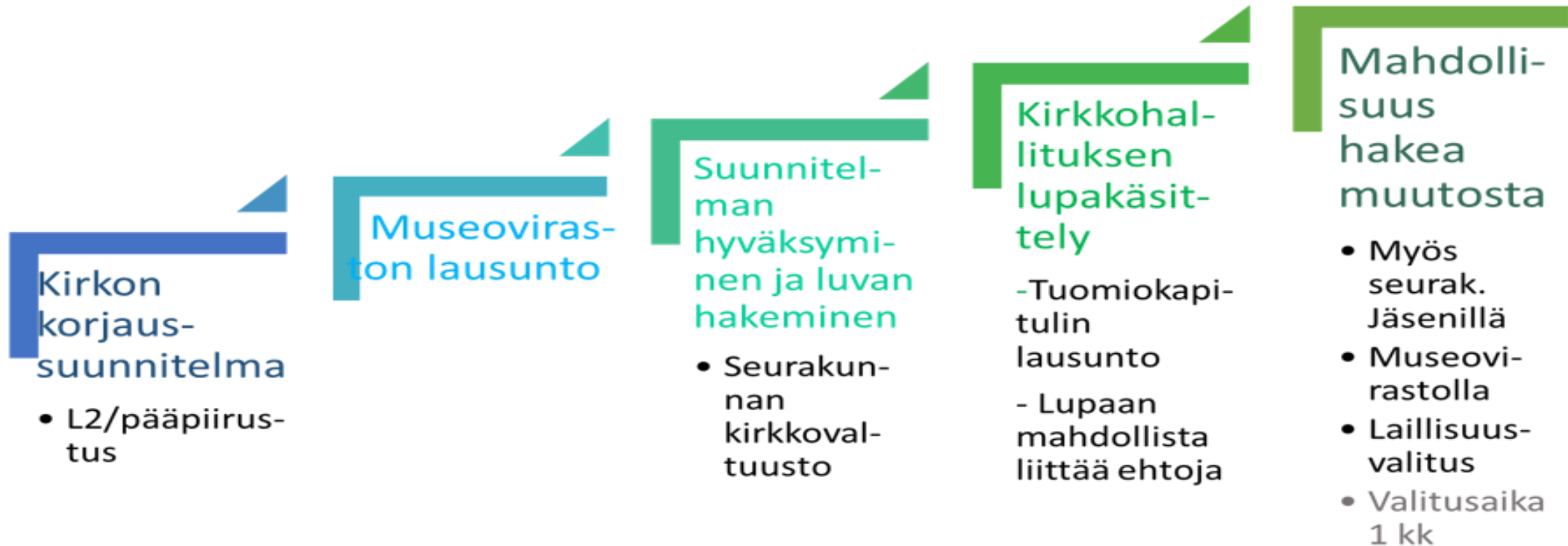
Kirkolliset rakennukset ja suojelu, ei tarvita lupaa

- Lupaa ei tarvita, vaan päätös tehdään paikallistasolla, kun kyseessä on:
 - Korjaus- tai muutostyöt muissa kuin suojelluissa kirkollisissa rakennuksissa
 - Muu kuin olennainen muutos
- Uudella lailla ei ole tarkoitus muuttaa olennaisen muutoksen tulkintakäytäntöä

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Lupamenettely

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Lupamenettely – luvan ehdot

- Kirkkohallitus voi liittää lupaan ehtoja, jotka koskevat:
 - Rakennuksen ulko- ja sisäasua
 - Rakennustapaa
 - Materiaaleja
 - Rakennus- tai korjausmenetelmiä
- Lupaa käsiteltäessä otettava huomioon kirkollisen rakennuksen suojelun tavoitteet

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Hautaustoimi, hautausmaan hoitosuunnitelma

- Avopuoliso rinnastuu hautaustoimea koskevissa asioissa puolisoon ja leskeen (KL 3:37).
- Hautaustoimen ohjesääntöä ja hautausmaakaavaa ja käyttösuunnitelmaa koskevien päätösten alistusvelvollisuus poistuu.
- Kirkkojärjestyksessä säännös hautausmaan hoitosuunnitelmasta (KJ 3:58).
 - Hautausmaalle on laadittava hoitosuunnitelma, jossa määritellään seurakunnalle kuuluva hautausmaan perushoito ja esitetään hautausmaan vuotuiset hoitotoimenpiteet sekä pidemmällä aikavälillä toteutettavat kunnostustyöt.
 - Selkeytetään seurakunnan ja hautaoikeuden haltijan välistä vastuunjakoa ja lisätään hautausmaan hoidon suunnitelmallisuutta.
 - Syytä määritellä, mitkä ovat srk:n ja mitkä omaisten tehtäviä
 - Seurakuntapuutarhurit ry on julkaissut hautausmaan hoitosuunnitelman laadintaoppaan.

Sähköinen päätöksenteko

- Keväällä 2021 voimaan tulleet säännökset sähköisestä kokouksesta (KL 10:13)
- Uudet säännökset sähköisestä päätöksentekomenettelystä (KL 10:12 ja 10:14)
 - Koskevat seurakunnan, seurakuntayhtymän, hiippakunnan ja kirkon keskushallinnon toimielinten päätöksentekoa
- Sähköinen kokous ja päätöksentekomenettely edellyttävät soveltuvan tietojärjestelmän tai muun tietoteknisen ratkaisun käyttämistä ja tietoturvallisuusnäkökohtien ottamista huomioon.

Sähköinen kokous (voimaan 15.3.2021)

- Toimielin voi pitää sähköisen kokouksen, jolla tarkoitetaan sähköisessä toimintaympäristössä toteutettua kokousta, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla osallistujan valitsemasta paikasta käsin.
- Edellytyksenä on, että läsnä oleviksi todetut ovat keskenään yhdenvertaisessa näkö- ja ääniyhteydessä. Kokoukseen osallistuvien on voitava keskustella päätettävänä olevista asioista kasvokkain.
- Tarpeen on linjata, millaisista paikoista toimielinten jäsenet voivat osallistua kokoukseen. On huolehdittava, etteivät salassa pidettävät tai luottamukselliset tiedot ole ulkopuolisten saatavissa. Sähköistä kokousmenettelyä voi siirtyä käyttämään vasta, kun käytössä olevat tietojärjestelmät ovat riittävän tietoturvallisia.

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Sähköinen päätöksentekomenettely

- Ei-julkisia kokouksia pitävät toimielimet voivat tehdä päätöksiä suljetussa sähköisessä päätöksentekomenettelyssä.
- Edellyttää soveltuvan tietojärjestelmän tai muun tietoteknisen ratkaisun käyttämistä tietoturvallisuusnäkökohdat huomioiden.
- Vapaaehtoinen päätöksentekotapa
- Soveltuu rutiiniluonteisten asioiden käsittelyyn suljetuissa kokouksissa ennen kokousta.
- Ajasta ja paikasta riippumatonta.
- Ei edellytä, että kokoukseen osallistuvilla on näkö- ja ääniyhteys, mutta edellyttää soveltuvaa tietojärjestelmää tai muuta ratkaisua.

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Sähköinen päätöksentekomenettely

- Käsiteltävät asiat on yksilöitävä kokouskutsussa ja mainittava, mihin mennessä asia voidaan käsitellä sähköisessä päätöksentekomenettelyssä.
- Asia on käsitelty, kun kaikki toimielimen jäsenet ovat ilmaisseet kantansa asiaan ja käsittelyn määräaika on päättynyt.
- Asia siirtyy kokouksen käsiteltäväksi, jos yksikin jäsen sitä vaatii tai on jättänyt kantansa ilmaisematta.
- Tehdyt päätökset (pöytäkirja) tarkastetaan ennen seuraavaa kokousta tai kokouksessa.
- Sähköisen päätöksentekomenettelyn käyttämisestä määrätään seurakuntatasolla hallintosäännössä.

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Pöytäkirjan ja päätöksen pitäminen nähtävänä

- Pöytäkirja sellaisesta toimielimen tai viranhaltijan päätöksestä, josta seurakunnan jäsen saa tehdä oikaisuvaatimuksen tai valituksen, on pidettävä siihen liitettyine oikaisuvaatimusosoituksineen tai valitusosoituksineen tarkastamisen jälkeen **yleisesti nähtävänä yleisessä tietoverkossa** (KL 10 luku 23 §).
 - kirkkovaltuuston, yhteisen kirkkovaltuuston, kirkkoneuvoston, yhteisen kirkkoneuvoston, seurakuntaneuvoston sekä tarvittaessa myös johtokunnan tai muun toimielimen sekä viranhaltijan päätökset
 - Käytännössä tarkoittaa seurakunnan verkkosivuja
- Nähtävänä pito tapahtuu pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen.
- Pöytäkirja ja päätös on pidettävä yleisesti nähtävänä vähintään oikaisuvaatimuksen tai valituksen tekemiselle varatun ajan.

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Pöytäkirjan ja päätöksen pitäminen nähtävänä

- Poikkeuksena edelliseen ovat salassa pidettävät päätökset tai niiden osat.
- Jos asia on kokonaan salassa pidettävä, pöytäkirjasta julkaistaan ainoastaan maininta salassa pidettävän asian käsittelystä.
- Pöytäkirjassa tai viranhaltijapäätöksessä julkaistaan ainoastaan tiedonsaannin kannalta välttämättömät henkilötiedot.
- Pöytäkirjan sisältämät henkilötiedot on poistettava tietoverkosta oikaisuvaatimus- tai valitusajan päätyttyä.

Saavutettavuus huomioitava

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Henkilötietojen käsittely

- Henkilötietojen käsittelyyn diakoniatyössä sovellettavat säännökset tarkentuvat. (KL 8:1.2)
 - Sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 11 ja 13 § sekä 3 luku
 - Sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista annettu laki
 - Potilaan asemasta ja oikeudesta annetun lain 12 ja 13 §
- Kirkkolakiin otettu säännös erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvien tietojen käsittelyn välttämättömyytedellytyksestä. (KL 8:2)

Kirkonkirjojen pito ja aluekeskusrekisterit

- Asiaa koskevat säännökset: KL 8 ja KJ 3:62-66
- Kirkonkirjojen pitäjiä ovat alueelliset keskusrekisterit – yhteisrekisterinpitäjänä kirkkohallitus (KL 8:5)
- Uudet säännökset keskusrekisterin perustamisesta, siihen liittymisestä ja eroamisesta (KJ 3:63)
- Keskusrekisterin organisaatioon ei ole otettu kantaa. Ne voivat toimia keskitetysti tai hajautetusti.
- Yhteistoiminta perustuu edelleen yhteistoimintasopimukseen (KJ 3:51)

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Kirkonkirjojen pito ja aluekeskusrekisterit

- Kirkonkirjojen tietojen käsittelyn tarkoituksesta uudet säännökset (KL 8:8)
- Jäsentietojen viranomaisvastuita ja luovuttamista tarkennettu
- Uusi säännös
 - valtakunnallisesta palvelusta (KL 8:9.2)
 - jäsenrekisteritiedon korjaamisesta tai lisäämisestä tiedon luovuttamisen yhteydessä (KL 8:9.3) ja siitä seuraavasta vastuusta (KL 8:10.2) sekä ilmoittamisvelvollisuudesta (KL 8:15.2).
- Työsopimussuhteiseen työntekijään sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä tietoja käsiteltäessä. (KL 8:10.1)

Arkistotoimi

- Kirkollisen viranomaisen arkistotoimen hoitoon, tehtäviin, suunnitteluun ja järjestämiseen sovelletaan arkistolakia, jollei kirkkolaissa toisin säädetä. (KL 10:7)
 - Kirkkohallitus määrää, mitkä kirkon viranomaisen asiakirjat on säilytettävä pysyvästi.
- Arkistolaki (831/1994) sisältää muun muassa arkistointia sekä sen järjestämistä ja tehtäviä koskevat yleiset säännökset.
- Kirkkojärjestyksessä säännellään (KJ 10:9-11 §§) yksityiskohtaisemmin arkistonmuodostajista, niiden vastuista ja tehtävistä, arkistotilasta ja asiakirjojen tallettamisesta arkistolaitokseen.
- Seurakunnat tulevat Arkistolaitoksen tarkastusoikeuden piiriin (Arkistolaki 3 luku § 10)

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Arkistotoimi

- Arkistonmuodostajat ja heidän vastuustaan (KJ 10:10):
 - Arkistonmuodostajia ovat seurakunnat, hiippakunnat ja rovastikunnat.
 - Seurakuntayhtymä ja siihen kuuluvat seurakunnat ovat yksi arkistonmuodostaja.
 - Hyväksytään yksi arkistonmuodostussuunnitelma ja arkistosääntö, joissa otetaan huomioon seurakuntayhtymän ja siihen kuuluvien seurakuntien asiakirjahallinto ja arkistotoimi.
 - Seurakunnat, jotka eivät kuulu seurakuntayhtymään, ovat itsenäisiä arkistonmuodostajia.
- Arkistotoimen järjestämisestä vastaa kirkkoneuvosto / yhteinen kirkkoneuvosto
 - Arkistotoimen järjestämisestä vastuussa olevan tahon (KN/YKN) on määrättävä se viranhaltija tai työntekijä, joka vastaa arkistotoimesta.

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Tiedonhallintalain soveltaminen

- Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta (906/2019)
- Sovelletaan kirkon viranomaisten tiedonhallintaan, tietojärjestelmien käyttöön sekä tietojen sähköiseen luovutustapaan. (KL 10:8)
- Sovellettavat tiedonhallintalain säännökset:
 - 4 §:n 2 momentti: Tiedonhallintayksikön velvollisuudet
 - Vastuiden määrittely
 - Ohjeiden ajantasaisuus
 - Valvonta ja koulutus
 - Asianmukaiset työvälineet

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Tiedonhallintalain soveltaminen

- Tiedonhallintalain säännökset 12-17 §
 - Erityistä luotettavuutta vaativat tehtävät tunnistettava
 - Tietoturvallisuuden järjestäminen
 - Tietojärjestelmien riittävä testaaminen
 - Asiakirjajulkisuudesta huolehtiminen
 - Tietoturvallisuustoimenpiteet
 - Turvallinen tietojen siirtäminen
 - Tietoaineistojen turvallisuus
 - Ajantasaiset ja käyttäjän tehtäviin liittyvät käyttöoikeudet
 - Lokitietojen kerääminen

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Tiedonhallintalain soveltaminen

Tiedonhallintalain säännökset 21-24 §

- Säilytysaikojen määrittelyn perusteet (huom! toissijainen säännös, ei sovelleta, jos kirkkolaissa erityissäännös)
- Tietojen luovuttaminen teknisen rajapinnan välityksellä ja katseluoikeuden avaaminen

Tiedonhallintalain säännökset 6 luku (25-28 §)

- Asianhallinta ja palvelujen tiedonhallinta
- Asiarekisterin pitovelvollisuus → ei pakota käyttämään sähköistä asianhallintajärjestelmää
- Asiarekisteriin rekisteröitävät tiedot
- Palveluja tuottaessa syntyvistä tietoaineistosta rekisteröitävät tiedot (esim. leiri- ja retkitoiminnan asiakirjat)
- Kuvaus asiarekisteristä ja tietovarainnoista (helpottamaan tietopyynnön tekemistä)

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Kirkkovaltuuston kokoonpano

- Kirkkovaltuuston kokoonpanoon täsmennyksiä (KJ 3:26).
 - Kirkkovaltuustoon voidaan valita 45 jäsentä, kun kyseessä on yli 80 000:n läsnä olevan jäsenen seurakunta (voimassa olevan sääntelyn mukaan max. 39 jäsentä, jos srk:n läsnäolevia jäseniä on yli 50 000).
 - Turvaa riittävää seurakunnan eri alueiden edustusta isojen seurakuntien kirkkovaltuustoissa.

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Tilivelvolliset

- Tilivelvollisen määritelmä uudistuu (KL 6:3).
 - Tilivelvollinen on luottamushenkilö tai viranhaltija.
 - Ei kuitenkaan kirkkovaltuuston tai yhteisen kirkkovaltuuston jäsen, kirkolliskokousedustaja eikä tilintarkastaja
 - Tilivelvollisuuteen kuuluu taloudenhoidon lisäksi hallinnollisen päätöksenteon lainmukaisuus.

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Virkojen hakuilmoitukset ja kelpoisuus

- Kun virka julistetaan haettavaksi, ilmoitus julkaistaan yleisessä tietoverkossa (vrt. ilmoitustaululla) (KVL 2 luku 8 § 1 mom., KL 10:23)
 - Haku-aika on vähintään 14 kalenteripäivää siitä, kun ilmoitus on julkaistu
- Kelpoisuus virka- ja työsuhteissa
 - Seurakunnan, seurakuntayhtymän, tuomiokapitulin ja kirkkohallituksen virka- tai työsopimussuhteeseen voidaan ottaa vain konfirmoitu kirkon jäsen, jos tehtävät liittyvät kirkon jumalanpalveluselämään, diakoniaan, kasvatukseen, opetukseen, sielunhoitoon tai edustamiseen. (KL 7:2)
 - Edustaminen: esim. talous- tai kiinteistöjohtaja tai tiedottaja
 - Virkasuhteissa ei jatkossa automaattisesti jäsenyyttä ja konfirmaatiota kelpoisuusvaatimuksena.
 - Päätös kirkon jäsenyyden ja konfirmaation edellyttämisestä tulee perustella.
- Muut kelpoisuusvaatimukset viranhaltijalaissa.

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Siirtymäsäännökset

- Ennen lain voimaantuloa valittujen toimielinten toimikausi jatkuu normaalisti. (KL 13:2)
- Olemassa oleviin kappeliseurakuntiin ja seurakuntapiireihin sovelletaan 1.7.2023 alkaen osa-aluehallintoa koskevia säännöksiä. (KL 13:3)
- Uuden kirkkolain voimaan tullessa vireillä oleviin hallintoasioihin ja alistusasioihin liittyvään muutoksenhakuun sovelletaan 1994 kirkkolain säännöksiä. (KL 13:6)
 - Asian voidaan katsoa olevan silloin vireillä, kun siitä on tehty päätös seurakuntatasolla, eli päätös tulisi tehdä 1.7.2023 jälkeen, jos halutaan välttyä alistamismenettelyltä.
- Hallintosääntö tulee olla hyväksyttynä 6 kk kuluttua lain voimaantulosta. (KL 13:7): 1.7.2023 → 1.1.2024
- Uuden lain voimaan tullessa vireillä olevaan viran täyttöön, varoitusmenettelyyn ja henkilösiirtoon sovelletaan 1994 kirkkolain säännöksiä.

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Uuden kirkkolain rakenne

- 1 luku Yleiset säännökset
 - Kirkkolain soveltamisala
 - Kirkon tunnustus ja tehtävä
 - Kirkon jäsenyys
 - Jäsenyyden lakkaaminen
 - Kirkkolain säätämisyjärjestys, kirkon lausunnonanto-oikeus
 - Kirkolliset juhlapäivät
- 2 luku Kirkon hallinnollinen jako
 - Kirkon hallinnollinen jako ja kielisäännökset (1-10 §)
 - Seurakuntajaon muuttaminen (11-16 §)

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Uuden kirkkolain rakenne

- 3 luku Seurakunta ja seurakuntayhtymä
 - Seurakunta (1-11 §)
 - Seurakuntayhtymä (12-20 §)
 - Kirkolliset rakennukset, kiinteistöt (21-27 §)
 - Hautaustoimi (28-37)
- 4 luku Hiippakunta
- 5 luku Keskushallinto
- 6 luku Seurakunnan ja kirkon talous

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Uuden kirkkolain rakenne

- 7 luku Pappisvirka, papin ja lehtorin virka sekä eräät virka- ja työsopimussuhteita koskevat säännökset
 - Papin, lehtorin, pappisviran ja papin viran määritelmät (1 §)
 - Konfirmaatiota ja kirkon jäsenyyttä koskevat kelpoisuusehdot (2 §)
 - Pappisvirasta ja lehtorin virasta pidättämistä ja eroamista koskeva sääntely (4-6 §)
 - Virka/työsuhteen sekä papin/lehtorin viran päättyminen ilman irtisanomista (3 ja 8 §)
 - Rippisalaisuus (9 §)
 - Muu viranhaltijoita koskeva sääntely viranhaltijalaissa ja tuomiokapitulin toimivaltaa koskeva sääntely kirkkolain 4 luvun 6 §:ssä.

Uuden kirkkolain rakenne

- 8 luku Henkilötietojen käsittely ja kirkon kirjojen pito
- 9 luku Luottamushenkilöt ja vaalit
- 10 luku Hallintoasiassa noudatettava menettely ja päätöksenteko
- 11 luku Erinäiset säännökset
- 12 luku Muutoksenhaku
- 13 luku Voimaantulo -ja siirtymäsäännökset

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Kirkkojärjestys

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Rippikoulu ja yksi kummi

- Rippikoulun ohjesääntö poistuu
 - Jäljellä piispainkokouksen hyväksymä rippikoulusuunnitelma, rippikoulun paikallissuunnitelma, rippikoulutyön vuosisuunnitelma ja yksittäisten rippikoulujen toteutussuunnitelmat
 - Piispainkokouksella on toimivalta antaa rippikoulun järjestäjiä sitovia täytäntöönpanomääräyksiä.
 - esim. rippikouluryhmän koosta ja kokovaatimuksesta poikkeamisen perusteista
 - Piispainkokous voi myös antaa ohjeita rippikoulun järjestämisestä.
- Yksi kummi riittää
 - Kastettavalla henkilöllä tulee olla ainakin yksi kummi, joka on konfirmoitu, evankelis-luterilaista uskoa tunnustavan kirkon jäsen. (KJ 3:11)
 - Kummikelpoisuuteen ei muutoksia

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Pääjumalanpalvelus, kristillinen kasvatus ja synodaalikokoukset

- Päiväjumalanpalveluksen sijaan puhutaan pääjumalanpalveluksesta. (KJ 3:2)
- Päätöksen pääjumalanpalveluksen kellonajasta tekee kirkkoneuvosto/seurakuntaneuvosto. (KJ 3:3)
 - Muutoksenhakukelpoinen päätös, ei alisteta
- Lapsen oikeutta kristilliseen kasvatukseen korostetaan. (KJ 3:17)
 - Vanhempien ja huoltajien tehtävä, kummit ja seurakunta tukee
- Seurakunnan tulee huolehtia eri-ikäisten jäsentensä kristillisestä kasvatuksesta ja hengellisen elämän hoitamisesta sekä tarjota mahdollisuus näihin myös niille, jotka eivät ole seurakunnan jäseniä. (KJ 3:18)
- Piispa kutsuu tarvittaessa hiippakuntansa papit ja lehtorit synodaalikokoukseen. (KJ 4:8.1)

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Kirkkojärjestyksen rakenne

- Lukujaotus vastaa pitkälti kirkkolakia
- 7 luvussa pappisvirkaa ja pappia koskevia säännöksiä (mm. pappisvihkimys)
- 8 luvussa henkilöstöä koskevia säännöksiä (mm. virat, kielitaito, kirkkoherran vaali)
- 9 luvussa vaalisäännökset (kirkon vaalijärjestys kumoutuu)

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Laki evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijasta

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Viranhaltijalaki

- Kirkon virkaoikeudelliset säännökset
- Seurakuntarakennemuutoksiin liittyvät henkilöstön siirtoa ja sijoittamista koskevat säännökset
- Kirkon työsuhteita koskevat erityissäännökset
- Säännösten sisältöön vain vähäisiä muutoksia

- Kirkkolaissa edelleen sääntelyä
- Tarpeelliset täydentävät säännökset kirkkojärjestyksessä

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Kirkkolaissa edelleen

- Kirkon jäsenyyttä ja konfirmaatiota koskevat kelpoisuusehdot
- Säännökset virka- ja työsuhteen päättymisestä kirkosta eroamisen vuoksi
- Julkisesta hakumenettelystä poikkeamista koskevat säännökset
- Eräät muut pappeja ja lehtoreita koskevat säännökset - (KL 7 luku)
- Seurakuntapastoreiden virantäyttöjen ja viransijaisten määräämisen erityisperuste (KL 7:7)
- Tuomiokapitulिन toimivaltaa koskevat säännökset (KL 4:6)

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Seurakunta – Tuomiokapituli

- Seurakuntien papiston henkilöstöhallinnon päätökset tehdään tuomiokapitulissa
 - Kaikki kirkkoherran virkavapaudet
 - Seurakuntapapiston yli 2 kk kestävät virkavapaudet
 - Lyhyemmistä on kirkkoherran viranhaltijapäätös lähetettävä tuomiokapituliin
 - Sivutoimiluvat
 - Kaiken mittaiset seurakuntapapiston viranhoitomääräykset
 - Ei koske toimituspalkkioperusteisia
 - Irtisanoutumiset
- Seurakuntayhtymän pappien vastaavista asioista tulee lähettää päätös tuomiokapituliin nimikirjaa varten
- Papin virkojen haettavaksi julistamiset

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Viranhaltijalaki

- Uudet säännökset viranhaltijoiden tasapuolisesta kohtelusta ja syrjäntäkiellosta (viranhaltijalaki 18 §)
- Työnantajan on kohdeltava viranhaltijoita tasapuolisesti, jollei siitä poikkeaminen ole viranhaltijoiden tehtävät ja asema huomioon ottaen perusteltua.
 - Esim. työjohto-oikeutta käytettäessä sekä arvioitaessa velvollisuuksien noudattamista ja täyttämistä
 - Yhdenvertaisuuslaissa ja tasa-arvolaisissa säädettyt syrjäntäkiellot koskevat vain tiettyjä laissa yksilöityjä ja muita henkilöön liittyviä syitä. Tasapuolisen kohtelun vaatimus on siten laajempi ja yleisempi.
 - Määräaikaisissa ja osa-aikaisissa virkasuhteissa ei saa pelkästään virkasuhteen kestoajan tai työajan pituuden vuoksi soveltaa epäedullisempia palvelussuhteen ehtoja kuin muissa virkasuhteissa, ellei se ole perusteltua asiallisista syistä.
- Kirkon työsuhteisia koskee työsopimuslain syrjäntäkiellon ja tasa-arvoisen kohtelun vaatimus.

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Hyödyllisiä linkkejä

Yleiskirjeet:

<https://evl.fi/plus/paatoksenteko/kirkkohallitus/kirkkohallituksen-yleiskirjeet>

- Yleiskirje 15/2023 Kirkkolainsäädännön kokonaisuudistus
- Yleiskirje 16/2023 Tiedonhallintalain soveltaminen kirkossa
 - Yleiskirje 16/2023 liite Asiakirjajulkisuuskuvaus
- Yleiskirje 19/2023 Henkilötietojen käsittelyn sääntely tarkentuu uuden kirkkolain myötä

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Hyödyllisiä linkkejä

Seurakuntahallinto/ Mallisäännöt: (intranet) <https://sakasti.fi/hallinto-ja-talous/seurakuntahallinto/mallisaannot/>

- Sivustolle tulee uusia mallisääntöjä
- 29.5.2023 sivustolla oli
 - Seurakuntayhtymän perussääntömalli

Hautausmaan hoitosuunnitelma: <https://evl.fi/plus/hallinto-ja-talous/hautustoimi>

KUOPION
HIIPPAKUNTA

Kiitos
mielenkiinnosta!

KUOPION
HIIPPAKUNTA

KUOPION HIIPPAKUNTA

PL 42 | Kuninkaankatu 22 A | 70101 KUOPIO | puh. (017) 288 8400 | www.kuopionhiippakunta.fi